

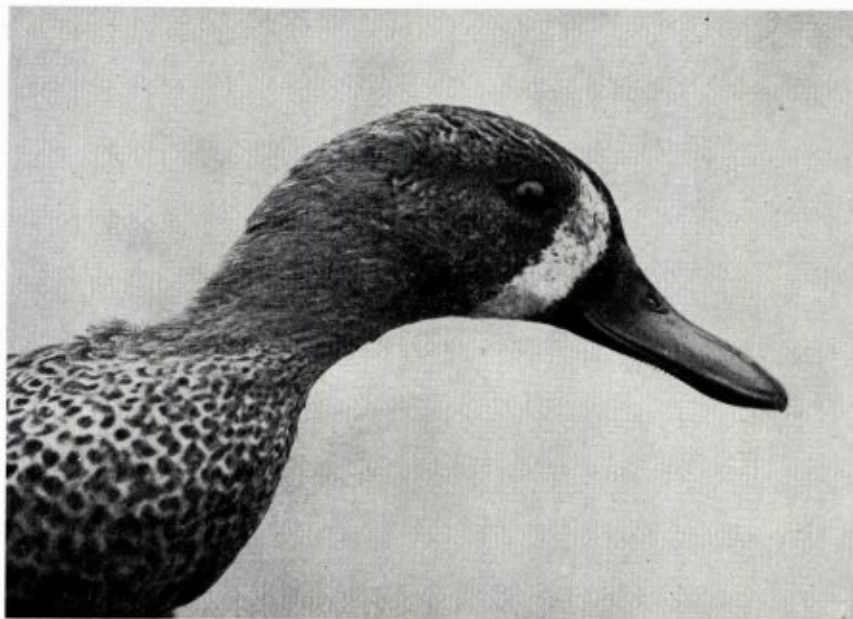
EEN TWEEDE EKSEMPLAAR VAN
DE AMERIKAANSE BLAUWVLEUGELTALING
ANAS DISCORS L. IN NEDERLAND GEVANGEN.

J. H. H. DE HAAN (Weert)

In een eendenkooi onder de gemeente Vlijmen (N.B.) merkte men medio januari 1956 tussen de daar rondzwemmende *Anatidae* een exemplaar op van een eendensoort, welke aan de kooiker onbekend voorkwam.

schedel tot keel uitstrekt. De keel is donkerbruin van kleur. De overige delen van de kop lichter bruin van tint; daarbij de hals iets meer grijsachtig. Deze laatste vertoont tevens een flauwe metaalkleurige weerschijn. De mantel- en schouderveren zijn eveneens bruin.

De naam „blauwvleugeltaling” dankt deze vogel aan de prachtige lichtblauwe dekveren van de vleugels, welke daarin een zeer opvallende overeenkomst vertonen, met die van de



Amerikaanse blauwvleugeltaling, gevangen te Vlijmen (N.B.) jan. 19

(Foto J. de Haan — 22 jan.).

Na enige dagen wist men deze vogel volgens de regelen der kunst te verschalken en ongetoond en daarbij bleek, dat we hier te doen hadden met een mannetje van de in Amerika inheemse Blauwvleugeltaling — *Anas discors* L.

Hier werd mij deze vogel in levende lijve determineerd werd dit dier vervolgens onmiddellijk op transport gesteld naar Weert.

Als bewijsmateriaal maakte ik van deze taling een aantal foto's, waarvan enkele ter illustratie van dit artikel zijn opgenomen. Het mannetje van deze eendensoort heeft, als een wel zeer opvallend herkenningsteken, tussen oog en snavel, een, althans in het winterkleed enigszins vuilwitte, halve maanvormige vlek, welke zich van

hier als trek- en broedvogel bekende slobbeend — *Spatula clypeata* (L.).

De vleugelspiegel is glanzend groen en van de dekveren door een witte band gescheiden. De borst- en buikveren zijn lichter bruin van kleur, met donkerder vlekken. De poten zijn vuilgeel; de iris is lichtbruin. In grootte komt zij vrijwel overeen met onze zomertaling — *Anas querquedula* L. Langs de randen is de snavel van hoornplaatjes voorzien.

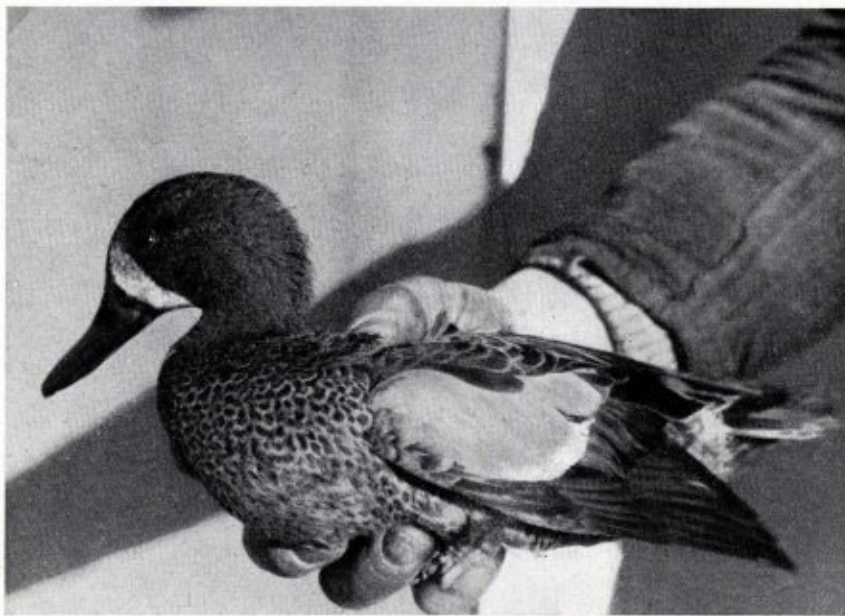
In Nederland werd het eerste exemplaar dezer soort op 24 oktober 1899 gevangen in een eendenkooi te Dokkum en dat was toen eveneens een mannetje. Mr. R. Baron Snouckaert van Schauburg bericht daaromtrent nader in

„De Levende Natuur” van november 1899 pag. 225/6. Die eend kwam destijds in zijn collectie en bevindt zich thans in Artis. Hij hield de vogel meteen voor een nederlandse benaming ten doop en stelde als zodanig „Blauwvleugeltaling” voor, zulks naar analogie van de amerikaanse naam „The Blue-Winged Teal”.

Sinds 1899 is geen exemplaar dezer soort meer in ons land aangetroffen; moge dit tweede exemplaar er toe bijdragen, dat deze vogelsoort thans meer algemeen als deel uitmakend

fen van bovenbedoelde taling in Nederland en wel als volgt:

„Laut brieflicher Mitteilung des Barons R. „Snouckaert van Schaumburg findet sich in dessen Sammlung ein am 24. Oktober 1899 in „einer Entenkoje bei Dockum (Provinz Friesland) in Holland gefangenes Männchen. (beschrieben in Ornithologischen Monatsberichten „1900, S. 17 u. ff.). Sicher konstatiert sind „daher in Europa nur die drei Fälle, von 1858 „bei Nith in Dumfriesshire, vom April 1886 bei



Amerikaanse blauwvleugeltaling

De vleugel toont de lichtblauwe dekveren door een witte zoom van de groene spiegel gescheiden.

(Foto J. de Haan — 22 jan.).

van onze nederlandse avifauna wordt beschouwd.

Voor zijn „Avifauna Neerlandica” liet Snouckaert door de Hongaarse tekenaar T. Csörgey o.m. ook een afbeelding van deze eendensoort vervaardigen, welke daarin in kleurendruk werd opgenomen en waarvan hier een reproductie. Daarbij vindt hier ook de plaat van Koekoek, getekend voor „De Vogels van Nederland”, waarop beide seksen werden afgebeeld, een verkleinde weergave.

Naumann (1905) vermeldt ook het aantref-

fen „Säby und vom 24. Oktober 1899 bei Dockum „(Holland).”

Witherby (1945) vermeldt daarnaast voor de britse eilanden het voorkomen dezer taling rond 1860 op de monding van de Dee, in Ballycotton, Ierland sept. 1910, Anglesey 1919, Wexford Slob 16 aug. 1930 en Tervoe bij Limerick 4 nov. 1932.

Menegaux (1934) vermeldt voor Frankrijk het aantreffen dezer soort te Carentan, België en Duitsland zagen de blauwvleugeltaling nimmer met zekerheid binnen hunne landsgrenzen.

Van de vogel uit Vlijmen werden bij de vangst de slagpennen van een der vleugels gedeeltelijk afgesneden, z.g. gekortwiekt, waardoor dit dier ernstig werd beschadigd.

De barre koude van februari 1956 heeft deze eend te Weert in een buitenkooi goed doorstaan, zodat deze taling daarmee, zij het onder voldoende voeding met granen, bewezen heeft niet zo teergevoelig voor de koude te zijn als sommige Amerikaanse ornithologen ons wel willen doen geloven. Uiteindelijk is deze vogel in de vogelhandel terecht gekomen en naar elders in Midden-Nederland verzonden.

Zoals de nederlandse benaming aangeeft, moet men het vaderland van deze vogel in Amerika zoeken. Het broedgebied ligt in Noord-Amerika, terwijl het overwinteringsgebied in hoofdzaak zuidelijk van de dertigste graad N.B. ligt.

Peterson vat het verspreidingsgebied in Amerika als volgt samen: "Breeds from Saskatchewan, and s. Ontario, s. to Kansas, Missouri, Illinois, Ohio and New Jersey; winters from South Carolina and Gulf Coast s."

Omtrent de blauwvleugeltaling verschaft de Amerikaanse ornithologische literatuur ons interessante bijzonderheden. Zo vermeldt o.m. Kortright in "The Ducks, Geese & Swans of North America" over haar vlucht: "The ducks fly with great speed, in close flocks and with many twisting and turnings, darting hither and thither with the speed of swallows. They rise from land or water vertically into the air with great agility."

De afstand, die deze vogel op zijn trek van het broedgebied naar zijn winterverblijfplaats aflegt en de snelheid waarmee dit geschiedt wordt door een verkregen resultaat van het ringonderzoek gedemonstreerd en wel door een blauwvleugeltaling, die op 5 sept. 1930 in Quebec, Canada, werd geringd en op 2 okt. d.a.v. in Brits Guyana werd gedood, zodat in totaal een afstand van ongeveer 2400 mijlen werd afgelegd, hetgeen neerkomt op 85 mijlen per dag gerekend over de 28 dagen, waarin deze tocht uiterlijk werd volbracht.

Over de terugtocht in het voorjaar naar het broedgebied zegt Bent: "Not until spring is well advanced and really hot weather has come in its winter haunts does this tender warm-weather bird decide to leave the sunny glades of Florida and the bayons of Louisiana, where it

"has spent the winter or early spring, dabbling in the shallow, muddy pools and marshes."

Het bodemstandig nest wordt uit zeer uiteenlopend materiaal vervaardigd. Meestal in de nabijheid van water, in een holte zodat de bovenkant van het nest gelijk ligt met de oppervlakte. Over de toewijding, waarmee het wijfje de jongen omgeeft zegt Bent nog: "The young are guarded with tender care by one of the most devoted of mothers; when surprised with her brood of young she resorts to all the arts and strategies known to anxious bird mothers to draw the intruder away from her brood or to distract his attention, utterly regardless of her own safety, while the young have time to hide or escape to a place of safety."

Door de toenemende ontwatering, ontginningen enz. schijnt de toekomst voor deze vogelsoort in Noord Amerika minder rooskleurig te zijn.

Weert, maart 1956.

Literatuur

- John J. Audubon — The Birds of America — Repr. 1946.
A. C. Bent — Life histories of North American Birds. 1923—26.
L. J. Bennet — The Blue-Winged Teal — 1938.
Dr. C. Eykman c.s. — De Nederlandsche Vogels — dl. 2 — 1941.
F. H. Kortright — The Ducks, Geese & Swans of North America — 1953.
A. Menegaux — Les Oiseaux de France — vol. 2 — 1934.
Naumann, Naturgeschichte der Vögel Mitteleuropas — Bd. X — 1905.
E. D. van Oort — De Vogels van Nederland — dl. 1 — 1918.
Roger Tory Peterson's — A. Field Guide to the Birds Eastern Land and Water Birds. — 1947.
R. Baron Snouckaert van Schauburg — Een nieuwe Vogel voor de Nederlandsche Fauna. — De Levende Natuur, dl. 4 — 1899.
R. Baron Snouckaert van Schauburg — Avifauna Neerlandica — 1908.
H. F. Witherby a.o. — The Handbook of British Birds — Vol. 3 — 1945.

TRICHOPTERA UIT ZUID-LIMBURG.

F. C. J. FISCHER

De vele en bijzondere vangsten van *Trichoptera* door Broeder Arnoud in 1955 maken een aanvulling op de lijst der Nederlandse soorten noodzakelijk. Ik gebruik hierbij de nummering van 1934 en 1948.